

INTERLINGUA

– internacionalni jezik dvadesetprvog vijeka

Prezentacija * Gramatika u 12 paragrafa * 2000 internacionalnih riječi

Za nekoliko sati

se možemo premjestiti sa velikih razdaljina na zemlji – ali nemožemo pričati tako da se svi razumijemo, jer komunikacija između zemalja zahtijeva jedan zajednički jezik. Ako bi se izabrao jedan nacionalan jezik, kao na primjer engleski koji je najviše rasprostranjen, naišlo bi se na težak otpor od strane drugih zemalja, a osim toga on je suviše težak da bi ga svi mogli naučiti i savladati. To nebi predstavljalo neko pravo rješenje. Jedini izlaz koji je dovoljno prihvatljiv, je da se izabere jedan neutralan jezik koji je lakše naučiti nego bilo koji nacionalan jezik.

Učinjeni su mnogi pokušaji da se konstruiše takav jezik otkako je latinski, a zatim i francuski, izgubio svoj položaj kao privilegirani pomoćni jezik Zapada. Najpoznatiji je esperanto, ozvaničen 1887 od jednog 27-godišnjeg poljskog oćnog ljekara, ali je zbog mnogo svojih umjetnih riječi ostao samo jezik koji upotrebljavaju samo članovi tog pokreta. 25000 ljudi je organizovano, a ima možda 200000 u cijelom svijetu koji ga razumiju. Pojavilo se mnogo više projekata i jezićki naućnici su se poćeli malo-pomalo interesovati za to pitanje. Jedan internacionalan jezićki tim, je uveo 1924. godine istraživanja koja su se rezultirala sa registrovanjem *već postojećeg internacionalnog fonda rijeći*, koji se najvećim dijelom sastoji od latinskih i grćkih rijeći, posuđenim u svim zapadno-evropskim jezicima i samim tim raširenim u cijelom svijetu. IALA (International Auxiliary Language Association), kako se ta jezićko-naućna organizacija zvala, je izvukla iz tog materijala veoma jednostavnu gramatiku.

Internationalitate maximal in le vocabulario e un grammatica minimal

je glavni princip u internacionalnom jeziku, zvanom **interlingua**, koji se sastoji samo od rijeći koje se javljaju u najmanje tri od sljedećih jezika: engleskom, francuskom, španskom, portugalskom, italijanskom, njemaćkom i ruskom. U većini slućajeva se javljaju u ovim jezicima, a osim toga i u na primjer švedskom i slavenskim jezicima. To znaći da većina ljudi koji imaju jedan od romanskih jezika kao maternji, mogu ćitati tekstove napisane na interlingui bez prethodnih studija. Italijanski, španski i portugalski govori 500 miliona ljudi i sa njima možete upotrijebiti interlingu u svakodnevnim kontaktima (samim tim i usmeno) ćak i ako Vaš sagovornik nije nikad ćuo za interlingu.

Interlingua je već sada korisna

Interlingua je dakle jezik koji milioni ljudi mogu ćitati i razumjeti. Zato je korisna **već danas**, i bez potrebe da bude zvanićko priznata. Već 1953 godine poćeli su medicinski časopisi (tridesetak) i kongresi (desetak komada) upotrebljavati interlingu u svojim rezimeima. Velike se mogućnosti ovdje ukazuju.

Pošto interlingua sadrži samo rijeći koje su prirodne i javljaju se u već navedenim jezicima, poznavanje interlingue je isto kao osnovno poznavanje nekoliko romanskih

jezika, a ništa manje i engleskog čiji fond riječi u više komplikovanim tekstovima sadrži i do 2/3 latinskih riječi. Strane jezike trebamo svakako nastaviti izučavati najviše zbog literature, a sa interlinguom kao pomagalom za praktičnu komunikaciju možemo dobiti više vremena za učenje nekih egzotičnih jezika kao: arapski, japanski ili kineski.

Opšto poznavanje jezika

U gimnazije se uveo jedan poseban predmet za one koji ne uče latinski. Naime, **opšto poznavanje jezika**. Ovdje se uče prefiksi, sufiksi i morfemi koji sačinjavaju te nepoznate riječi porijeklom iz latinskog i grčkog. Mnogi smatraju ovaj predmet samo teoretskim, ali sa interlinguinim tekstovima kao podlogom koji su do 100% internacionalni i samim tim od koristi prilikom učenja drugih jezika, đaci nauče internacionalne riječi i njihovu građu tako da ih stvarno ZNAJU. U gimnazijama gdje se interlingua upotrebljava kao kongretno pomagalo, grupe učenika koje su veće od obaveznih, izučavaju predmet dobrovoljno.

Samo interlinguina vrijednost kao pomagalo za izučavanje jezika bi moglo obrazložiti njeno mjesto u nastavnom planu.

Da svi mogu slobodno komunicirati verbalno

mora biti jedan vrijedan muke cilj za sve razumne ljude (ali to na žalost ne smatraju sve zemlje). Zbog toga se moraju poznavati strani jezici.

Naučiti čak samo jedan jedini jezik do savršenstva je skoro nemoguće, a na zemljinoj kugli postoji otprilike 5000 jezika. Najvažniji za svakoga je njegov maternji jezik, ma koliko se on činio beznačajan. Drugi jezici dobijaju na značaju u zavisnosti od broja ljudi do kojih se može doprijeti uz njihovu pomoć, njihove geografske rasprostranjenosti i koristi koju imamo od onoga što je napisano na njima. To je ono što čini engleski najvažnijim jezikom današnjice.

Zašto ne engleski?

Ogromna je privilegija govoriti svoj sopstveni jezik u internacionalnim pregovorima. Na taj način se mnogo lakše može boriti za svoje najvažnije stavove, pošto šansa da se pobijedi u jednoj debati na stranom jeziku protiv nekoga ko govori svoj sopstveni jezik je mala. Francuska, Rusija i mnoge zemlje sa španskim kao oficijalnim jezikom neće dopustiti da engleski dobije prvenstvo. Samo jedan **neutralan jezik** bi se mogao akceptirati, koji mora osim toga biti **lagan** da bi ga svi **savladali**. Engleski sa svojim ogromnim fondom riječi i hirovitom gramatikom ne ispunjava ove uslove.

Nacionalno šticeenje svojih prava na jezičkom području vidi se u sklopu EZ. Ova organizacija se pretvorila u gigantskog skrbnika za prevodioce i tumače, budući da se radi sa 11 jezika uz ogromne troškove. UN ima šest, a UNESCO osam jezika kao smetnje u procesu. Nešto se mora uraditi na tom planu.

Zajednički jezik je potreban i mora se zasnivati na zajedničkim stvarima koje već postoje

Hiljadama godina su vojno, političko, ekonomsko i kulturno jake nacije nametale drugima svoj jezik kao pomoćni. Takvi jezici su bili: akadijski u Babiloniji, grčki, latinski, francuski i sada engleski.

Ali, najznačajnija svjetska porodica riječi, indo-evropska, koju govori gotova polovina zemljinog stanovništva ima skoro **zajednički fond riječi** tj. ogroman broj posuđenih riječi iz latinskog i grčkog koje su osim toga najčešće izvor za posudbu za jezike koji nisu indo-evropski. Te riječi se upotrebljavaju **dobrovoljno** jer nisu imperijalistički nametnute.

Kroz svoju kristalno jasnu građu je interlingua puno lakša za Azijate i Afrikance nego evropski jezici. A, kroz učenje interlingue se ujedno dobija i zajedničko bogatstvo riječi Zapada.

Zašto ne esperanto?

Da esperanto nije uspio uprkos svojih 100 godina entuziastičkog propagiranja djelimično zavisi od samog jezika: većina sufiksa je izmišljena kao i stotina najobičnijih riječi i na taj način je esperanto postao jezik sa najmanje internacionalnih riječi. Ali nemožemo omalovažavati esperantistina pionirska ulaganja.

Probni tekst na esperantu (1887):

Multaj el ĉiuj tiuj junaj kaj maljunaj idealistoj, kiuj aliĝis al Esperanto jam dum ĝiaj unuaj jaroj kaj esperis ĝian tujan enkondukon en ĉiujn lernejojn, baldaŭ estis seniluziigitaj.

Isti na interlingu-i (1951):

Multos de omne le idealistas juvene e vetere, qui adhereva a Esperanto jam durante su prime annos e sperava su introduction immediate in omne scholas, tosto esseva disillusionate.

(Prijevod: Mnogi mladi i stari idealisti koji su se priključili esperantu već prvih godina u nadi da se on odmah uvede, bili su ubrzo razočarani.)

Nauči se upotrebljavati interlingu-u aktivno

Postoje knjige pogodine za izučavanje interlingu-e. Kasnije se može praktično upotrebljavati na Conferentias International koje UNION MUNDIAL PRO INTERLINGUA organizuje.

Da bi interlingua postala "internacionalni jezik dvadesetprovog vijeka", potrebno je upoznati druge sa njenom primjenom i mogućnostima. Ako čak ne računate na neku izravno praktičnu korist od interlingu-e, molimo Vas da podržite interlingua-alternativu kroz svoje članstvo u DRUŠTVU ZA INTERLINGU. Za 100 švedskih kruna (cirka 20 DM) za čitavu godinu dobijate list PANORAMA (6 brojeva godišnje), ACTUALITATES (4 broja) i katalog knjiga BIBLIOGRAPHIA. (Poštanski žiro račun, SSI, 474141-9). Na taj način možete doprinijeti jezičkom razumijevanju, a sam tim i približavanju naroda i kultura, i na taj način štititi mir i suradnju.

Pronunciation / Izgovor

Samoglasnici *a e i o u y* su poludugi kada su naglašeni, inače kratki. Izgovaraju se isto kao u našem jeziku i zato ne predstavljaju neke teškoće. Iznimka je suglasnik **y** koji se izgovara kao [j] u dodiru sa drugim vokalom kao u npr. *Yugoslavia* [jugoslavia], inače kao i.

Suglasnici se izgovaraju skoro identično

c ispred e, i, y se izgovara kao naše [c] (*cento, civil, cyclo*). Izgovara se kao [k] u svim ostalim slučajevima.

ch se često izgovara kao [k], ali u mnogim internacionalnim riječima kao [š].

j = kao [d]. Isti izgovor ima **g** u nastavcima **-age** i **-agio**. *Corage*: hrabrost, *avantagiose*: povoljan, pogodan.

g se inače u svim drugim slučajevima izgovara kao naše [g]: *general*: javni, opšti.

qu se izgovara kao u eng. quantity, tj. kao [k] praćeno sa kratkim [u].

Obratite pažnju da se **que** (da, šta, kao) izgovara kao [ke], a **qui** (ko, kao) [ki].

s se ponekad izgovara kao [z] kada je između dva samoglasnika.

-antia, -entia, -tie, -tion se izgovara [-ancia, -encia, -cie, -cion].

I pravilo akcentiranja: naglasak leži na samoglasniku prije zadnjeg suglasnika: *cantar* pjevati, *canta* pjeva, *cantava* pjevao.

II pravilo akcentiranja: naglasak leži na samoglasniku prije predposljednjeg suglasnika kada riječ završava na:

-le, -ne, -re	<i>facile, nomine, tempore</i>
-ic, -ica, -ico	<i>technic, technica, technico</i>
-id, -ido	<i>timide, acido</i>
-ula, -ulo	<i>regula, angulo</i>
-ime, -imo	<i>ultime</i>

Za riječi koje se ne završavaju na **-s** i **-m** ne važi ovo pravilo. U ovoj svesci je naznačen naglasak sa crticom ispod naglašenog samoglasnika na svim riječima za koje ne važi prvo pravilo naglašavanja.

Breve grammatica / Kratka gramatika

1 un jedan, jedno, jedna (neodređeni član poput engleskog **a, an**). Uvijek u istoj formi *un libro* jedna knjiga, *un porta* jedna vrata. **le** je određeni član kao 'the' u engleskom često označava pojmove koji su već poznati. *Le libro* knjiga, *le femina* žena, *le libros*.

Razlika u načinu upotrebe određenog i neodređenog člana je ta da neodređeni član upotrebljavamo kada nešto po prvi put spominjemo, a određeni kada je to nešto svima već poznato ili navedeno u razgovoru.

2 -s/-es su nastavci za množinu. **-s** se upotrebljava poslije samoglasnika: *un auto, multe autos* jedno auto, mnogo auta. **-es** se upotrebljava poslije suglasnika: *un nation* (izgovara se [nacion]), *Le Nationes Unite* Sjedinjene Američke Države.

3 Pridjeve se ne mijenjaju. *Un bon libro* (jedna) dobra knjiga, *bon libros* dobre knjige. *Un femina intelligente* inteligentna žena, *feminas inteligente* inteligentne žene.

Pridjev stoji često poslije imenice, ali kratki i obični kao *bon, nove* itd. stoje ispred.

4 -mente je nastavak za priloge (riječi koje odgovaraju na pitanja Kada? Gdje? Kako?). *Un auto rapide* Brz auto, *le auto va rapidamente* Auto ide brzo. Poslije **-ic** piše se **-amente**. *Practicamente*.

5 plus = više. **le plus** = najviše. Sa ovim riječima se grade **komparativ** i **superlativ**. *Grande* velik, *plus grande veći*, *le plus grande najveći*. *Un avion vola plus rapidement* *que un ave* (Jedan) avion leti brže nego ptica.

ZAMJENICE

6 LIČNE

subjekatska forma

<i>io</i>	ja
<i>tu</i>	ti
<i>ille</i>	on
<i>illa</i>	ona
<i>illo</i>	ono
<i>nos</i>	mi
<i>vos</i>	vi
<i>illes</i>	oni (muški rod množina)
<i>illas</i>	one (ženski rod množina)
<i>illos</i>	ona (svednji rod množina)

objekatska forma

<i>me</i>	mene
<i>te</i>	tebe
<i>le</i>	njega
<i>la</i>	nju
<i>lo</i>	njega
<i>nos</i>	nas
<i>vos</i>	vas
<i>les</i>	njih
<i>las</i>	njih
<i>los</i>	njih

7 PRISVOJNE

<i>mi</i>	moj
<i>tu</i>	tvoj
<i>su</i>	njegov
<i>su</i>	njen
<i>su</i>	njegovo
<i>nostrae</i>	naše
<i>vostre</i>	vaše
<i>lor</i>	njihovo
<i>lor</i>	njihovo
<i>lor</i>	njihovo

on (neodređena osoba) služi za tvorbu neutralnih izjava kao: "Čovjek mora biti pažljiv kad..." Ovdje se ne misli na nekog čovjeka direktno. Može se reći samo: "Mora se biti pažljiv kad..."

se sebe

Poslije prijedloga se koriste uvijek subjekatske forme osim u prvom i drugom licu jednine, gdje se upotremljavaju *me* i *te* is objekatske forme.

8 ODNOSNE ZAMJENICE

<i>qui</i> [ki]	koji, koje (služi kao subjekat kada se radi o osobama)
<i>que</i> [ke]	koji, koje, koja (u ostalim slučajevima)
<i>le qual</i> (u jednini)	koji
<i>le quales</i> (u množini)	koji, koje, koja (upotrebljava se kada to razgovijetnost zahtijeva)
<i>lo que</i>	što = to što, koje (kada se odnosi na čitavu prethodnu rečenicu, eng. 'which').
<i>cuje</i>	čiji, čije, koji.

9 UPITNE RIJEČI

esque započinje pitanja na koja se može odgovoriti sa 'da' ili 'ne'. (I mi upotrebljavamo 'da li').

Esque tu vide mi nove auto? Da li vidiš moj novi auto?

Može se isto napisati:

Vide tu mi nove auto. Vidiš li moj novi auto tj. sa obrnutim redom riječi.

qui? ko, koji, koje. Pitanja se odnose na osobe.

que? šta, koji, koje, koja. Pitanja se odnose na stvari.

qual? kakav? Pitanja o osobinama.

Qual libro vole vos leger? Un libro interessante.

Kakvu knjigu čitate? Jednu interesantnu knjigu.

quando? Kada?

Quando arriva le traino? Kada stiže voz?

como? kako? Pitanje o načinu.

Como parla ille? Kako (on) govori?

ubi Gdje?

Ubi habita vos? gdje živite?

proque? Zašto? Pitanja o uzroku.

Proque plora le infante? Zašto plače dijete?

quanto? Koliko? Pitanja o količini (quantitate).

Quanto costa un camera pro un nocte? Koliko košta soba za jednu noć?

quante...? Koliko puno...? Koliko mnogo...?

Quante personas vide tu? Koliko osoba vidiš?

10 GLAGOLI

		a-glagoli		e-glagoli		i-glagoli	
-r	INFINITIV	<i>parlar</i>	pričati	<i>vider</i>	vidjeti	<i>audir</i>	čuti, slušati
-	PREZENT	<i>parla</i>	priča	<i>vide</i>	vidi	<i>audi</i>	čuje, sluša
-	IMPERATIV	<i>parla!</i>	pričaj	<i>vide</i>	vidi!	<i>audi</i>	čuj!
-va	PROŠLO SVRŠENO						
	VRIJEME	<i>parlava</i>	pričao, -la...	<i>videva</i>	vidio...	<i>audiva</i>	čuo, -la...
-ra	FUTUR	<i>parlara</i>	pričaće	<i>videra</i>	vidjeće	<i>audira</i>	ćuće
-rea	KONDICIONAL	<i>parlarea</i>	pričao bi	<i>viderea</i>	vidio bi	<i>audirea</i>	čuo bi
-te	PARTICIP						
	PERFEKTA	<i>parlate</i>	pričao	<i>vidite</i>	vidio	<i>audite</i>	čuo
-te	GL. PRIDJEV	<i>parlate</i>	pričan, govoren	<i>vidite</i>	viđen	<i>audite</i>	poslušan
	PROŠLI						
-nte	PARTICIP						
	PREZENTA	<i>parlante</i>	govoreći	<i>vidente</i>	gledajući	<i>audiente</i>	slušajući

Obratite pažnju da se e kod e-glagola pretvara u i u gl. pridjevu prošlom, a i-glagoli dubijaju ekstra e ispred nastavka **-ente** u participu prezenta.

Prezentske forme od ustaljenih glagola kao imati, biti i ići se skraćuju. *Haber – ha, esser – es, vader – va.*

PERFEKAT I PLUSKVAMPERFEKAT se tvori uz pomoć pomoćnog glagola **haber** imati (*ha* imam, *haveva* imao) + **-te**-forma. *Ha (haveva) parlate* (bijah) pričao.

PASIV se gradi uz pomoć formi **esser + -te**-forma. *Le libro es vendite* knjiga se prodaje, ...*ha essite vendite* (prodala se).

sia je konjunktivna forma od glagola *esser*, koja se takođe upotrebljava kao imperativ. *Sia felice!* Budi sretan (sretna)!

11 BROJEVI

1 un	11 dece-un	100 cento
2 duo	20 vinti	238 duo centos trenta-octo
3 tres	21 vinti-un	1000 mille
4 quatro	30 trenta	1985 mille novem centos octanta-cinque
5 cinque	40 quaranta	8347 octo milles tres centos quaranta-septe
6 sex	50 cinquanta	10 987 654 321
7 septe	60 sexanta	dece milliardos
8 octo	70 septanta	novem centos octanta-septe milliones
9 novem	80 octanta	sex centos cinquanta-quatro milles
10 dece	90 novanta	tres centos vinti-un.
1e prime	7e septime	
2e secunde	8e octave	
3e tertie	9e none	
4e quarte	10e decime	
5e quinte	11e dece-prime	
6e sexte	20e vintesime	

Decimale: 34,798 trenta-quatro comma septe novem octo.

12 RED RIJEČI

Red riječi je često subjekat-predikat-objekat. *Un autor scribe libros.* Pisac piše knjige. Pošto svi romanski narodi uče interlingu-u dok ne naiđu na odstupanja od svojih ličnih jezičkih navika, pišu se čak i u interlingui lične zamjenice, koje služe kao objekat, prije prezenta, prošlog svršenog vremena, futura i kondicionala. *Tu vide nostre amica* (Ti) vidiš našu prijateljicu. *Tu la vide* Vidiš je.

U pitanjima koje ne počinju se **esque** stavlja se predikat prije subjekta kao u našem jeziku. *Vide tu nostre amica?* Vidiš li našu prijateljicu? *Quando arriva le traino?* Kad dolazi voz?

NABATITE ODMAH LAGANU KNJIGU Ingvara Stenströma: **Interlingua – instrumento moderne de communication international** (prvi i drugi dio, ISSN 90-71196-16-X, II izdanje). Cijena je 60 (šved.) kruna. Svi tekstovi snimljeni na kaseti koštaju 40 kr. (Napišite samo "knjiga sa/bez kasete" na žiroračunski blanket i ne zaboravite napisati Vašu punu adresu! Žiro račun 474141-9.

Tvorba riječi

I. Prefiksi

ab-	od, odavde, na stanu (abs- ispred <i>c i t</i> , a- ispred <i>v</i>): <i>ab-stinentia</i> suzdržavanje; <i>a-verter</i> okrenuti na stranu.
ad-	do, za, pored: <i>ad-vocato</i> dozvan, pozvan. <i>Ad-</i> se često totalno asimilira i postaje isti kao sljedeći suglasnik: <i>at-traher</i> privući (pri, do + vući), <i>al-luder</i> aludirati.
con-	1. sa, zajedno: <i>con-spiration</i> urota, zavjera; ispred <i>b i p</i> com- : <i>com-poner</i> sastaviti; ispred <i>l</i> postaje col- : <i>col-laborar</i> , ispred <i>r</i> cor- : <i>cor-recte</i> tačno; ispred <i>h</i> i samoglasnika co- označava posebno sudjelovanje, drugarstvo: <i>co-hereditario</i> sunasljednik, <i>co-idealista</i> . 2. služi za pojačavanje: <i>cor-roder</i> izgristi, hrđati.
de-	od, dole: <i>de-struer</i> uništiti (dole + graditi)
dis-	1. suprotnost: <i>dis-harmonic</i> neharmonično (nezvučno). 2. razdvojeno, u dijelovima: <i>dis-tribuer</i> raširiti, podijeliti.
ex-	van/iz/: <i>ex-porto</i> izvoz; ispred zvučnih suglasnika e- : <i>e-migrar</i> iseliti se, emigrirati; ispred <i>f ef-</i> : <i>ef-flue-ntia</i> istjecanje (iz + teći).
extra-	izvan, sa one strane: <i>extra-terr-estre</i> vanzemaljski.
extro-	izvana, spolja: <i>extro-vertite</i> otvoren, društven.
in-	1. suprotnost: <i>in-official</i> neslužben, <i>in-san</i> bolešljiv. 2. u, unutra: <i>in-vader</i> okupirati, zaposjesti.
inter-	između: <i>inter-stellar</i> među zvijezdama, međuzvezdani.
intra-	unutar: <i>intra-cellul-ar</i> .
intro-	unutra; <i>intro-duction</i> uvod.
mis-	pogrešno: <i>mis-usar</i> zloupotrebljavati.
per-	sasvim, potpuno: <i>per-forar</i> probušiti.
post-	poslije: <i>post-ludio</i> epilog.
pre-	prije: <i>pre-historic</i> praistorijski.
pro-	naprijed: <i>pro-ducer</i> producirati, stvarati.
re-	ponovo: <i>re-flecter</i> , baciti još jednom (reflektirati).
retro-	nazad: <i>retro-grader</i> povući se nazad.
sub-	ispod: <i>sub-marin</i> podvodna.
super-	nad, preko: <i>super-natur-al</i> natprirodan.

II. Sufiksi

1. Tvorba novih riječi od korijena riječi

-abile	(-ibile kod glogola koji se završavaju na -ir, -er) 1. Koje se može...: <i>formabile</i> koji se može oblikovati, <i>audibile</i> čujan, jasan. 2. Koji je vrijedan...: <i>honorabile</i> pošten, čestit.
-ada	1. neprekidna radnja: <i>cavalcada</i> jašući. 2. produkt: <i>limonada</i> limunada. 3. red, niz: <i>colonada</i> kolonada.
-age	1. zbirka, kolekcija: <i>foliage</i> lišće (folio list). 2. akt, spis: <i>anchorage</i> taksa za usidrenje.
-al	opšti nastavak za pridjeve: <i>central</i> , <i>neutral</i> ; riječi koje završavaju na -l imaju
-ar	varijantu: <i>regular</i> , <i>popular</i> .

- alia** otpad: *ferro* željezo, *ferralia* željezni otpad, *papiralia* papirni otpad.
- ano, -iano** 1. pristalica, simpatizer nečega: *lutherano*.
2. stanovnik: *italiano*.
- ar** direktna tvorba glagola: *telephonar*, *armar*.
- ari** pripadajuće: *legendari*, *revolutionari*.
- ario** 1. sa obzirom na karakteristike ili službu nazvana osoba: *bibliothecario*, *secretario*.
2. sakupljanje: *herbario* herbar, *vocabulario* rječnik; grčki sinonim **-theca**: *cartotheca*, *discotheca*.
- astr/o,-a** 1. omalovažavanje: *poetastro* stihoklepac, *mediastro* nadriljekar.
2. polu(sin)-pastorče: *filio*, *filiastro*.
- ata** količina: *bucca* usta, *buccata* puna usta.
- ato** položaj, služba: *consulato*, *celibato*, *professorato*.
- eria** trgovinski lokal i poslovna djelatnost: *barberia* brijačnica, *lacteria* mljekara; čak i karakteristične osobine, izražaji, *diaboleria* zloba.
- ero** onaj koji radi sa, pogotovo, u profesiji: *instrumentero* koji pravi instrumente, *vitro* staklar.
- esc** sličnost: *gigante* gigant, *gigantesc* giganski.
- ese** stanovnik u: *chin-ese*.
- essa** 1. stanje, izražajna osobina: *politessa* učtivost, *tristessa* dosada.
2. za tvorbu ženskog roda: *baronessa*, *contessa*, *tigressa*.
- ett-** deminutiv: *opera-operetta*, *clarino-clarinetto*, *disco-dischetto*, *belle* lijep, *bellette* mio, ljubak.
- ia** 1. stanje, odnos: *felice-felicia* sreća.
2. sa participom prezenta, osobina: *tolerantia*, *differentia*, *existentia*.
- ia** značenje kao predhodno, ali najčešće u tehničkim složenicama sačinjenim od grčkih korijena riječi, (nauke i bolesti): *geologia*, *anatomia*, *epilepsia*, *diphtheria*, *pneumonia*; pravo: *abbate-abbatia*, *monarcha-monarchia*.
- ic** koji je takav: *phantastic*, *electric*, *plastic* (najčešće sa grčkim riječima).
- ide** *tim-ide* stidljiv, plašljiv.
- iera** ostava, mjesto za: *sucro* šećer, *sucriera* šećernica.
- iero** drvo: *amandola* badem, *amandoliero* brademovo drvo.
- ificar** napraviti: *rect-ificar* ispraviti, popraviti.
- il** pridjev: *viril* muški, muževan.
- in** proizilazi iz: *femina* žena, *feminin* ženski, *crystallin* kristalan.
- isar** napraviti: *modernisar*, *pulverisar*, čak i u tehničkim terminima: *galvanisar*, *electrisar*.
- ismo** pravac, tendencija: *nationalismo*, *socialismo*.
- ista** 1. pripadnik -isma: *socialista*.
2. izvršioc nečeg umjetničkog, tehničkog: *pianista*, *machinista*. Čak i pridjevska upotreba (S-H -cione): *tendentias inflationista* inflacione tendencije.
- itate** 1. osobina -itet: *nationalitate*, *regularitate*, *qualitate*, *inflammabilitate*, *formalitate*.
2. sinonim: **-itude**: *certe* siguran, *certitude* sigurnost, *latitude*, *longitude*.
- mento** radnja, najčešće, kraćeg trajanja i njen rezultat: *experimento*, *fundamento*, *lanceamento*.
- nde/o** koji će se, treba se: *examinan-do*.
- or** stanje: *rigor* ukočenost.
- ose** bogat nečim: *musculose*, *voluminose*.

2. Tvorba novih riječi od particip perfekta

- ion** radnja ili rezultat neke radnje: *organisation, ventilation, construction, innovation*.
- ive** tako djelujuće, koje može: *decorative, definitive, explosive, productive, tentative*.
- or** onaj, ono, ona koja (radi)...: *administrator, curator, auditor, separator, transformer*.
- ori** koje pripada nekoj radnji ili njenom izvršiocu: *obligatori* obavezan, *transitori* prelazni ...
- orio** mjesto gdje se (radi)..., ili ljudi na tom mjestu: *laboratorio, sanatorio, auditorio*.
- ura** rezultat, konkretna radnja: *signatura, sculptura, scriptura*.

Probni tekst

Pro Interlingua

Le possibilitate de communication e comprehension inter le homines de nationes diverse es *desirable*.

Ergo: es desirable le introduction de un lingua auxiliar international.

Latino e linguas national es troppo difficile pro servir satisfactorimente como medios de communication inter le "homines in le strata". Recommendar le uso de iste idiomas o de *un* tal idioma non serea un solution democratic.

Le elevation a un position monopolisate de *un* lingua national in preferentia a omne alteres significarea un privilegio enorme (con consequentias cultural e economic) pro le nation cuje idioma es eligite. Isto non serea acceptate per le grande statos. Si on elige p.ex. anglese, le franceses, russos, germanos, hispanofonos, arabes etc. non tardarea presentar lor protestos. Conclusion: es besoniate un lingua *neutral*.

Latino classic es neutral, sed non solmente troppo difficile: in su vocabulario manca expressiones pro fenomenos moderne. Pro solver le problema, idealistas, sovente sin qualificationes linguistic, ha publicate circa septe centos projectos de linguas artificial. Le plus cognite es Esperanto (1887) con 25 000 personas organisate. In su vocabulario, in principio romanic, se trova un mixtura de parolas german, anglese e russe, e le 100 parolas le plus frequente es artificial e Esperanto non es legibile mesmo a polyglottos sin studio. Solmente circa 200 000 comprende un texto in Esperanto.

Finalmente *linguistas professional* se ha interessate in le problema e in 1951, post un quarto de un seculo de recerca linguistic, ha publicate **Interlingua, que es un registration del vocabulario international de facto existente** como un hereditage *commun* non solmente del millones de romanofonos, sed de tote le mundo cultivate. Publicationes medical e scientific ha comenciate utilizar Interlingua quasi immediatamente. Le lectores comprende le textos sin studio previe.

Benvenite como membro del Union Mundial pro Interlingua! (In Svedia SSL)

2000 najčešćih interlingua riječi

Naglasak leži najčešće na samoglasniku prije zadnjeg suglasnika. Sve riječima za koje ne važi ovo pra vilo naznačene su sa crticom ispod naglašenog samoglasnika. Ch se najčešće izgovara kao [k]. Kada se pojedina slova izgovaraj kao [š] je napisano pored riječi. J kao [đ]. Kada se -g- izgovara kao đ naznačeno se.

A

a pored; (infinitivski) član
ab iz, od

abandonar napustiti

abassar sniziti

abbreviar skratiti

abonar se pretplatiti se

absente odsutan

absolute apsolutan

absurde apsurdan

abundante obilan, obilat,
izdašan

accelerar uzbrzati

accender upaliti

accento akcenat, naglasak

acceptar akceptirati

accidente nesreća, udes

acompaniar pratiti,
propraćati

de accordo složan, saglasan

accostumar priviknuti,
naviknuti (se)

accrescer rasti

accusar optužiti, tužiti

acido kiselina

aciero čelik

action radnja, postupak, akcija

active aktivan

acto akt, spis

actual aktuelan

acute akutan; oštar

adaptar prilagoditi, podesiti

adder dodavati

addormir se zaspati

adjunger vezati, priključiti

adjuta pomoć

admirar diviti se

admitter priznati, dozvoliti

admoner upozoriti, pozivati

adoptar primiti; izabrati

adorar obožavati

adresse adresa

adulto odrastao

advertir upozoriti

advocar pozivati

aere vazduh, zrak

affaire stvar

affamar gladovati

affection odanost

affin srodstvo postignuto
brakom

affirmar potvrditi, tvrditi

ager (act-) raditi, djelovati

agitar uznemiriti

agradabile ljubazan, prijatan

aggrandir povećati

agulia igla

al = a + le za, do + određeni
član

ala krilo

alacre vatren, poletan, ushićen

albergo pansion, utočište

alcun, alicun neki, neko,
nešto

alimento hrana, životna
namirnica

alque, aliqne nešto

allegre radostan, srećan,

sretan, veseo

alora tako, tada, onda

alte visok

altere drugi

altitude visina

in alto prema gore

amabile ljubazan

amar voljeti

amar gorak, opor

ambe/s/ oba, obojica, obadva

ambiente okolina, sredina,

ambijent

ambir okružiti

ambular ići, pješaćiti

amical ljubazan, prijateljski

amjco prijatelj

amonta suma, iznos, svota

amor ljubav

amusar zabavljati

ancian star, bivši

ancora još

anello obruč, karika, prsten

angulo čošak, ugao, kut

anima duša

animal životinja

anno godina

annual godišnji

annuncio oglas

anque [angke] takođe, isto

ansa drška, ušica

ante ispred, pred, prije

antea prije ranije

anterior prednji

antique antički, stari predmeti

anxie bojažljiv

aperir otvoriti

aperte otvoren

apparato aparat, uređaj

apparer pojaviti se, nastupiti

appartamento stan

appellar zvati, pozvati

appender okačiti

appertiner pripadati

appetito apetit, tek

appoio podupirač, nosač,
oslonac; pomoć

apportar donositi

appreciar cijeniti

apprender učiti

approbar odobriti, sviđati se

approchar [š] približavati se

apte pogodan

apud kod, uz, pored

aqua voda

arbore drvo

arco luk, svod

arder žariti

ardor žar, oduševljenje

area površina, područje

argento srebro

argilla glina

arma oružje

armea armija

arrangiar [đ] aranžirati,
srediti

arrivar stići, doći

arrivata dolazak

arte umjetnost

articulo članak; artikal; član

artificial umjetni

ascender povećavati se;
penjati se

ascoltar slušati, čuti
asino mazga
assatis prilično
assecurar osigurati
assi na taj način, tako
association udruženje
atroce grozan, nečovječan,
okrutan
attacco napad
attachar [š] pričvrstiti,
fiksirati
attendere čekati
attention pažnja
attentive pažljiv
atterrar spustiti se na zemlju,
sletiti
attinger stići, dohvatiti
attractive privlačan
attraher privući
audir čuti, slušati
augmentar povećati
aure uho
auro zlato
auto(mobile) automobil, auto
autor pisac, književnik
autoritate vlast
auxiliar pomoćno; pomoći
avantage [d] prednost
avante prije, pred, ispred
avantiar napredovati,
poboljšati
avar škrt
ave ptica
aventura avantura
averter (avers-) odvići,
okrenuti
avion avion

B

baca bobica
bagage [d] prtljag
balancia vaga; balans
balla lopta
ballon balon
banca banka
banco klupa
banda traka, vrpca
bandiera zastava
banjar (se) kupati se
banio kupanje
barra pregrada, šipka
barriera barijera

base osnov, baza
basic osnovan, elementaran
basio poljubac
bassar potopiti, sniziti
basse nizak
 a basso dole
 in basso (tamo) dole
baston štap, motka
battalia udarac, borba
batter udariti
belle krasan, divan
beltate ljepota
ben dobro
benque [benke] mada,
premda, iako
beneficio prednost, olakšica
berillos naočale
biber piti
biberage [d] piće
bicyclo bicikl
billet karta, ulaznica
blanc bijel, bijeli
blasmo prigovor, ukor
blasphemar psovati, huliti
blau plav
bloco blok
blonde plav, svjetlokos
bobina kalem, kotur
bomba bomba
bon dobar
bordo ivica; krma
botta čizma
bottilia flaša
bracio ruka
branca grana; branša
brave hrabar
breve kratak
bricca cigla, opeka
brillar sijati, blistati
brossa četka
brun smeđj, mrk
bucca usta
bullir kuhati, ključati
bureau [buro] kancelarija
burla šala
button dugme
butyro puter

C

cabana koliba
cader padati, pasti
cadita pad, padanje

calcar šutati; nagaziti
calcea čarapa
calceones gaćice
calcetta sokna
calcular računati
calefacer zagrijati
calefaction zagrijavanje
calide vruć, topao
calma tišina, mir
calme tih, smiren
calor grijanje, toplota
cambio promjena
camera soba
camino dimnjak; kamin
camion teretno vozilo, kamion
camisa košulja, podkošulja
campana zvono
campania kampanja; selo
campo polje, njiva
can pas
candela stearinska svijeća;
svijećica od motora
canto pjesma
capace stručan, sposoban
capillos kosa
capital glavna, glavni
capitano kapetan
capite glava
cappello šešir
capturar uhvatiti, uloviti
car drag; skup
carga tovar; zadatak; utovar
carne meso
carro kola
carta karta
carton karton
casa kuća
caso slučaj
cassa kasa, ladica
casserola šerpa
cata svaki
catena lanac
cauchuc [kaučuk] guma
cauda rep; red
causa razlog
 a causa de zbog
causar prouzrokovati
cavallo konj
cave potkopan, nagrižen
cec slijep
ceder popustiti
celar sakriti
celebrar slaviti, proslavljati

celebre slavan
celo nebo
cena večera
cento sto, stotina
centro centar
cercar tražiti
certe siguran, određen
cert-itude sigurnost,
 pouzdanost
certo doista; sigurno
cessar prestati
chance [š] šansa
character karakter
charme [š] šarm
chassar [š] loviti, ganjati
chef [š] šef
chimic hemijski
choc [š] šok, udarac
cifra cifra, broj; šifra
cinctura pojas, zona
cjnere pepeo
cinquanta pedeset
cinque pet
circa cirka, otprilike
circulation cirkulacija,
 saobraćaj
circulo krug
circum otprilike, oko
circumstantia okolnosti
citae grad
cive sunarodnik, državljanin
clar jasan, svjetao
classe klasa; razred
clauder (claus-) zatvoriti
clave ključ
clavo ekser
cocer kuhati, praviti hranu
cocina kuhinja
coclear kašika
cognoscentia znanje,
 poznavanje
cognoscer poznavati
colla ljepilo
collapso slom, raspad, krah,
 propast
collar kragna, lijepiti
collection kolekcija, zbirka
collider kolidirati,
 sukobjavati se
colliger sakupiti, sakupljati
collina brdo, brijeg, brežuljak
collo grlo
color boja

colpo udarac
combinar kombinirati
comenciamento početak
comenciar početi
comic komičan
commando naredba, komanda
commatrage [d] spletka,
 ogovaranja
commercio trgovina
commun zajedničko
communicar saopštiti, poručiti
como kao
compania društvo
companion kolega
comparar uporediti
comper konkurirati,
 takmičiti se
complete kompletan, potpun
comportar se ponašati se
composite složen, sastavljen
comprar kupiti
comprender razumjeti,
 shvatiti
con sa
conceder priznati
concentrar koncentrisati
concernente u vezi sa
concluder završiti; zaključiti
condemnar osuditi
condition uslovi
conducer predvoditi, voditi
conducta ponašanje
confessar priznati
confidentia povjerenje
confider povjeriti
confortabile ugodan, udoban
conforto ugodnost, udobnost
confunder smesti, zbuniti
conjectura pretpostavka
connecter povezati
conscie (de) svjetan (nečega)
conscientia savjest, svjesnost
consentir pristati
conservar čuvati, sačuvati
considerar razmišljati,
 promisliti
consilio savjet; uprava
consister sastojati
consolar tješiti
constatar konstatirati
construer graditi, konstruisati
contar brojati; saopštiti
contemplar smatrati

contente zadovoljan
contento sadržaj
container sadržavati
continuar nastaviti
continue trajan, postojan
conto račun; priča
contra protiv
/al/ contrario suprotan
contribuer doprinijeti
contunder gurnuti;
 napraviti modricu
conveniente odgovarajući,
 pogodan, podesan
convenir odgovarati;
 zasijedati
conversation razgovor
converter okrenuti
convincer uvjeriti; pobijediti
coperculo poklopac, kapak
coperir pokriti
copia kopija
corage [d] hrabrost
coragiose [d] hrabar
corda kanap; strog
corde srce
corio koža
corpore tijelo
correcte tačan, ispravan,
 pravilan
corriger ispraviti
corte dvorište, dvor
cortese učtiv, ljubazan
cortina zavjesa
cosa stvar, predmet
costa obala
costar koštati, stajati
costo troškovi
costume običaj, navika
coton pamuk
crear stvoriti
creatura stvorenje, stvor, biće
creder vjerovati
crema šlag
crescer rasti
crimine prestup, prekršaj,
 zločin
crifo krik, vrisak
croc kuka
cruce križ, krst
cruciar križati
crude sirov
cruel grozan, okrutan
cuje čiji; čije

culmine vrh
culpa krivica
culpabile kriv
cultello nož
cultivar gajiti
cumulo gomila, hrpa
cupro ospice
cura liječenje, zdravstvo
curiose znatiželjan, radoznao
currente struja
currer trčati
cursa trka
curso kurs
curte kratak
cute koža
curva krivina, krivulja

D

dama dama, gospoda
damno šteta
dansa ples
dar dati, davati
data datum
de od, iz; o; gradi genitiv
deber morati, trebati
debile slab
debita dug
decader propasti
dece deset
decider odlučiti, riješiti
decime deseti
decision rješenje, odluka
declarar objaviti
defender odbraniti
defensa odbrana
del = de + le
delicate fin, izvrstan
deman sutra
demanda molba; pitanje
demandar pitati
demolir srušiti
dense gust, zbijen
dente zub
deo bog
depender zavisiti
depost otad(a)
derecte tačan, ispravan,
pravljan
derecto pravo; pravda
derider ismijati, smijati se
descender sići
describer opisati

description opis
desde otad, sve od
deserto pustinja
designo crtež, nacrt
desiro želja
destino sudbina
destruer uništiti
detalio detalj
determinar odlučiti
detestar mrziti
detra iza, pozadi, straga
devenir biti, postati
dextera, dextra desno
dextere, dextre desni
diabolo đavo
dicer reći
die dan
differente različito
differentia razlika
difficile težak, mučan
difficultate poteškoća, teškoća
digito prst
digne dostojan
diminuer smanjiti
dimitter otpustiti
directe direktan
direction pravac, smjer, uprava
diriger upravljati
disagradabile neprijatan
disapunctar razočarati
disco gramofonska ploča, disk
discoperir primijetiti, otkriti
discoragiar [d] zastrašiti
discurso govor, predavanje
discuter diskutovati
disembarassar (se) de
osloboditi se
disgusto gađenje
disordine nered
disparer iščeznuti
dispender rasipati, potrošiti
disperger rastjerati, razbacati
disponer srediti i namjestiti
disputa svađa
distante dalek
distantia odstojanje
distinguer razlikovati
disturbar smetati,
uznemiravati
desvelloppar razviti, razvijati
disvestir svlačiti se, skinuti
divertimento zabava,
razonoda

divider dijeliti
divinar pogađati
division dijeljenje, dioba
divorcio rastava braka, razvod
doler boljeti
dolor bol
dolorose bolan
domestic kućni
dominica nedjelja
domo kuća
dono poklon, dar
dormir spavati
dorso leđa
drappo tkanina
droga droga
dubita dvoumljenje
dulce sladak
dunque dakle
duo dva
dupar prevariti
duple, duplice dupli,
dvostruki
dur tvrd
durante dok; u toku
durar trajati

E

e i
e ... e i (ovo) i (ono), oboje
ebrie pijan
ecce Vidi!
ecclesia crkva
edificio zgrada
editar izdati
educar vaspitati, odgojiti;
obrazovati, školovati
effective efektivan
in effecto ustvari
effortio napor
electric električan
elemento elemen(a)t,
osnovni dio
elevar podići, podignuti
eliger (elect-) birati
embarassar posramiti
emover (emot-) dirnuti,
ganuti
emplear upotrijebiti; zaposliti
empleo zaposljenje
energia energija
enoio razjarenost; voditi
enoiose razjaren

enorme ogroman
entrar započeti; ući
entrada ulaz; nastup
epoca epoha
equal isti, jednak, podjednak
equipa ekipa, tim
erect stojeći
errar pogriješiti
error greška
es je
escappar promaći, izmaći
-**esime** gradi redne brojeve
espaventar uplašiti, zastrašiti
esque [eske] da li
essayo pokušaj
esser biti
esse/ra biće
esse/rea bilo bi
esse/va bilo (prošlo svršeno
vrijeme)
essite bilo (particip perfekta)
essugar posušiti
est istok
estate ljeto
establi etablarati, osnovati,
uspostaviti
estranie čudan
estranier inostrani, inozemni
etage [d] sprat, kat
etate starost
eterne vječit
etiam takođe, čak
eveliar buditi, probuditi
evenir desiti se, dagoditi se
evento događaj
evidente očigledan, očevidan,
očit
evitar izbjeći
ex od, iz, sa
exaggerar pretjerati,
preuveličavati
examinar istražiti
examine ispit
excambio izmjena
excavar iskopati
excellente odličan
excepte izuzevši, osim
exercer vršiti, obavljati
excitar uzбудiti
excusa oprostjenje, izvinjenje
exemplo primjer
exequer ostvariti, izvršiti
exercitar vježbati

exercitio vježba
exhaurir zamarati, iscrpiti
exhaustion izmorenost
exiger zahtijevati
exister egzistirati
exit izlaz
exopero štrajk
expectar očekivati
expedir sprovoditi; poslužiti
experientia iskustvo
explicar objasniti
exploder eksplodirati
expression izraz
exprimer izraziti
extender ispružiti
extension mjera, obim, opseg
exterior spoljni, spoljašnji
extinguer (extinct-) ugasiti
extra napolju; ekstra
extreme krajnje

F

fabrica fabrika
facer činiti, raditi
facie lice
facile lako
facto fakta
faller ne uspjeti
false falsifikovan, lažan
falta greška, mana, nedostatak
fama glas, govorkanje
fame glad
familia familija, porodica
familiar poznat, dobro poznat,
znan
farina brašno
fatiga umor
fatigate umoran
favor povlastica; povoljnost
favorabile povoljan
favorir pogodovati,
favorizovati
favorite omiljen
fed ružan
felice srećan, sretan
felicitate sreća
femina žena
fenestra prozor
feno sijeno
fer ponosan
ferma farma, gazdinstvo
ferm-ero zemljoradnik, seljak
feroce divlji
ferro željezo
ferrovia željeznica
fide vjera
fidel vijeran, odan, pouzdan
fider povjeriti
figura figura
filia kćerka, kći
filio sin
filo konac, nit
fin kraj, svršetak
a **fin de (que)** zato što
final krajnji
finder (fiss-) rascijepati
finir završiti
firma firma
firme stalan, čvrst
fissura pukotina, naprslina,
procjep
fixe stalan, čvrst, fiksan
flamma plamen
flecha [š] strijela
flecter saviti, previti
flor cvijet
flottar ploviti, plivati, lebdjeti
fluer teći, proteći
fluvio rijeka
focar ognjište; dom, kuća
foco vatra
foder (foss-) kopati
folio list
folle bezuman, lud
fonte izvor
foramine rupa, otvor
forar bušiti
foras napolju, vani
foreste šuma
forma forma
fornir snabdjeti
forsan možda
fortalessa utvrđenje, tvrđava
forte jak, snažan
fortia snaga
fortiar prisiliti
fortuna sreća
fossa rupa, jama
fracassar razbiti
fractura lom, prelom
franger (fract-) slomiti,
prekinuti
frappar udariti
fratre brat
fraude prevara, obmana

frequente čest
fresc svjež, zdrav
fricar trljati
frigido hladnoća
frir peći
fronte čelo; front
frontiera granica
fructo voće
fruer (de) uživati
frumento pšenica
fugir bježati, pobjeći
fugita bjekstvo
fulgure munja
fuligine čađ
fulmine munja
fumo dim
funder (fus-) topiti; lijevati
fundo tlo, dno
fur lopov, kradljivac
furchetta viljuška
furiöse bijesan, razjaren
fusil puška
futur budući
futuro budućnost

G

gallo pijetao, horoz
gamba noga
gambon šunka
ganio dobitak, nagrada
gauder (de) obrađovati (se)
gaudio radost
gelar smrznuti
gena obraz
general opšti; generalni
in general uopšte
genere vrsta, rod
generose plemenit, darežljiv
geniculo koljeno
genitor roditelj, rod
gente ljudi, narod
genuin pravi, čist
girar okretati se, ići oko
glacie led
glissar klizati (se)
gloria čast
glutir progutati
gonna suknja
governamento vlada
governar vladati
grado stupanj, korak
gradual postepeno

gramma gram
gran- srodstvo
granpatre djed
grande velik
grandor velična
grano žito
grasse debeo
grate zahvalan
gratia pomilovanje
gratias hvala
gratitude zahvalnost
gratuite besplatan
grave važan
gris siv, sivo
grossier grub
gruppo grupa
quanto rukavica
guarda čuvar
guastar upropastiti, uništiti
guerra rat
guida vodič
guidar voditi, predvoditi
gumma guma
gusto ukus
gutta kap
gutture grlo, ždrijelo

H

ha imam, ima, imamo
il ha ima (nečega)
haber imati
habera imaće
habeva imao, imala, imali
 (prošlo svršeno vrijeme)
habile sposoban
habite imao, imala, imali
 (perf.)
habitar stanovati, živjeti
habito odijelo
hacha [š] sjekira
halito dah, udisaj
haltar zaustaviti (se), stati
hasardo slučajnost, rizik
haste žurba
hastive užurban, brz
herba trava
hereditar naslijediti
heri juče
heroe junak, heroj
hesitar oklijevati, kolebati se
hiberno zima
hic ovdje

hodie danas
homine čovjek
honeste čestit, pošten
honor čast, počast
honorable dostojanstven
hora sat, čas
de bon hora rano
horologio sat, časovik
horribile strašan, užasan
horror užas, strahota
hospital bolnica
hospite domaćin
human čovječan, ljudski,
 human
humano ljudsko biće
humero rame, pleća
humide mokar, vlažan
humile ponizan
humor raspoloženje; humor
humorose humoristički,
 humorističan

I

ibi tamo
idea ideja, zamisao, misao
ideal idealan; ideal
ignorar ne poznavati
il (it) u engleskom (član bez
 roda)
il ha ima
illa ona
illas one
ille on; onaj (oni)
illes oni
illo to, ono
illos one (za stvari)
imagine slika
imaginar zamisliti
imaginari izmišljen
imagination fantazija
imbraciar zagrliti
imitar imitirati
immediate odmah neposredno
immense neizmjeran
immerger zaroniti, zagnjuriti
immobile nepomičan, krut;
 građevina
immune prljav
impatiente nestrpljiv
impedir spriječiti,
 onemogućiti
imperio carstvo, imperija

imponer imponovati
importante važan, bitan
importantia značenje, važnost
importar importovati; biti važan
impossibile nemoguć
impression utisak; pritisak
imprimer odštampati, pritisnuti
in(-) u
in- ne (negacija)
incendio požar, vatra
incidente događaj, slučaj
incitar podstaći
inclination želja; naklonost
includer uključiti
incognite nepoznat, neznan
incontro sastanak
incoragiar [đ] razveseliti, ohrabriti
indicar pokazati
industria industrija
industrial industrijski
industriose aktivan, marljiv
infante dijete
infantia djetinjstvo
infectar zaraza, infekcija
infectiose zarazan, infektivan
inferior potčinjen, podređen
inferno pakao
infinite beskrajnan, beskonačan
infirmiera medicinska sestra, bolničarka
inflar napuhati
influentia uticaj
informar izvjestiti, informisati
infra ispod, pod
ingagiar [đ] angažovati
ingeniero inženjer
inhibir spriječiti
inimico neprijatelj
initio početak
injuria šteta
innocente nevin, nedužan
inquesta saslušanje; istraga
inquiete zabrinut, uznemiren
inscriber upisati
insecto insekt
inseniar predavati, podučavati
insimul zajedno, skupa, ukupno

insister insistirati
installar instalirati, uvesti
instruction nastava
instrumento instrument, alat
insula ostrvo, otok
intelligente inteligentan
intender namjeravati
intention namjera
inter među, između
interesse interes
interior unutrašnji; unutrašnjost
interne interni, unutrašnji
interpreter obaviti, preduzeti
interprete tumač
interpresa preduzeće, firma
interrar sahraniti, zakopati
interrumper prekinuti, isključiti
intertenimento zabava, razonoda
intestinalo crijevo
intoxicar otrovati; napiti
intra unutra, unutar
introducer uvesti, početi, otvoriti
inundar poplaviti
enveloppe koverat
invenito dohodak, prihod
inventar pronaći, izumjeti
invention pronalazak, izum
invidia zavist
invio pošiljka
invitar pozvati
io ja
ipse sam, lično, osobno
ir hodati, pješačiti; voziti
ira ljutnja, gnjev
iste ovaj, ova, ovo; ovi, ove, ova
isto ovaj, taj

J

jacer ležati
jachetta jakna
jalne žut
jam već
jardin bašta, vrt
jectar baciti
jelose ljubomoran
jelosia ljubomora

jentar doručkovati
joco igra
joculo igračka
joiel dragulj
jornal novine, list
jovedj četvrtak
judicar osuditi; procijeniti
judice sudija
juncte spojen
junctura spoj
junger ujediniti
jurar zakleti se
jure zakon
juste pravedan; tačan
justitia pravda
justo zaista, sasvim; upravo, baš
juvene mlad
juventute mladost
juxta pored

K

kilo- (prefix) hiljada
kilogramma kilogram
kilometro kilometar

L

la nje, je; tamo
las njima (ž, rod)
labio usna
labor rad, posao
lacerar pocjepati
lacrima suza
lacte mlijeko
lamina lim, pleh; sječivo
lana vuna, runo
lancear izbaciti, lansirati
large širok
largor širina
lassar ostaviti
latere strana
laton mesing
latta lim, limenka
laude pohvala
lavar oprati
laxe labav, rastresit
le određeni član; njega
les njima, njih
lection lekcija
lecto krevet, postelja
lectura predavanje

lege zakon
leger čitati
legier [leder] lagan
legitime zakonski
legumine povrće
lente spor
lettera pismo
levar podići
 levar se ustadi, dići se
leve lagan; lijevo
liberal liberalan
liberar osloboditi
libere slobodan
libro knjiga
licite zakonski, dozvoljeno
ligamine traka
ligar vezati
ligno drvo (materijal)
limine prag
limite granica
linea linija, red
lingua jezik
liquide tečan
liquido tečnost
lisie gladak, ravan
litore obala
littera, lettera pismo
littera slovo
livrar isporučiti
lo njemu, mu
los njima (o stvarima)
locar iznajmiti; smjestiti
loco mjesto
longe dug; dugo
longitude dužina
lontan dalek
lor njihov
lucta borba, boj
lucto tuga
lumine svjetlost
luna mjesec
lunedj ponedjeljak
luxo luksuz
luxuose luksuzan

M

ma = sed ali, nego
macellero mesar, kasapin
machina mašina, stroj
macula mrlja, fleka
magazin robna kuća; časopis
magne velik, veličanstven

magre mršav, suv
major veći, značajniji
mal loš, slab
malade bolestan
maladja bolest
malgrado iako, mada,
 premda
malitiose zlonameran
manco nedostatak
mandar poslati
manear rukovati (nečim)
mangiar [d] jesti
maniera način
mano ruka
mantello mantil
mantener tvrditi; održavati
mar more
marca znak, oznaka
marcer uvenuti
marchar [š] pješaćiti
marin morski (pridjev)
maritage [d] brak
maritar se oženiti (se),
 udati (se)
marita supruga
marito muž
marmita lonac
martedi utorak
martello čekić
mascule, masculin muški
materia tvar, materija
matino jutro
matre majka, mama
matur zreo
maxime, maximal najveći
me mene, me
media prosjek
medicamento lijek
medicina medicina
medico ljekar, doktor
medie pola, središte
medietate polovina
medio sredstvo; središte;
 medijum
melio bolje (prilog)
melior bolje (pridjev)
membro član
memorar sjećati se
memoria pamćenje
menacia prijetnja
mense mjesec
mente duh, duša
mention spomenuti

mentir lagati
mentita laž
meraviliose divan, krasan
mercato pijaca
merce roba
mercuridj srijeda
meridie podne
merito zasluga
mesme isto, samo
mesmo čak
message [d] poruka
mestiero struka
mesura mjera
mi moj, moja, moje
mie moj, moja, moje (kada ne
 slijedi imenica)
militar vojni
mille hiljada
mina rudnik
minime, minimal minimalan
minimo minimum
ministro ministar
minor manje (pridjev)
minus manje (prilog)
minuta minut
minutiose detaljan, podroban
miscer (mixt-) pomiješati
mitter staviti, postaviti
mixtura mješavina, smjesa
mobile mobilan, pokretan;
 namještaj
mobiles namještaj
moda moda
modeste skroman
modo način
molestar gnjaviti, ometati
molino mlin
molle mek
momento trenutak, momenat
moneta novac, pare
monstrar pokazati
montania planina
montar penjati se
morder ugristi
morir umrijeti
morsura ugriz
morte mrtav
mover (mot-) kretati se
movimento kretanje
multe mnogo
multiplicar pomnožiti
multitude mnoštvo
multo puno

munde čist
mundo svijet
murmore mrmrljanje, marmor
muro zid
musca muva, muha
musculo mišić
musica muzika
mute nijem
mutilar osakatiti
mutual obostran
mysteriose mističan,
misteriozan

N

nam jer, zato
narrar ispričati
nascentia porođaj, rođenje
nascere roditi se
naso nos
natal rođeni...; Božić
natar plivati
nativo rođeni, rodom iz
natura priroda
nave brod
navigar jedriti
nebula magla
necar utopiti se
necessari potreban
necessitate potreba
necun niko
negar poreći
negliger zanemariti
negotio trgovina
nemo niko
nervo nerv, živac
nette čist
ni ... ni niti ... niti
nido gnijezdo
nigre crn
nihil ništa
nive snijeg
nivello nivo
no ne
nobile plemenit
nocer štetiti, škoditi
nocte noć
nodo čvor
nomine ime
non ne (negacija)
nonne zar ne?
nos mi; nas
nostre naš (naše, naši)

nota bilješka; nota
notar zapaziti
notitia notica, kratka vijest
nova novost
novanta devedeset
nove nov
novem devet (broj)
nube oblak
nuce orah
nucleo srž
nude go, nag
nulle niko
numerar numerisati
numero broj
numeroso brojan,
mnogobrojan
nunc sada
nunquam nikad
nutrir hraniti

O

o ili
o ... o ili ... ili
obediente poslušan
obedir poslušati
objectar prigovoriti
objecto objekat, objekt
oblido zaborav
obra djelo; rad
obrero radnik
obscur mračan
obtener postići
occasion povod
occider ubiti
occupar okupirati; zaposjesti
occupation zaposljenje
occurrer desiti se
octanta osamdeset
octave osmi
octo osam
oculo oko
odio mržnja
odor miris
offender uvrijediti
offensa uvreda
offerer ponuditi
offerta ponuda
officiero oficir
officio položaj; kancelarija
oleo ulje
olfacer pomirisati
olim jednom

omne sav, sve, svo
omnes svi
on se, neko (neodređena
zamjenica)
oncle stric; ujak
opponer usprotiviti se
opposite suprotan
optime najbolji
ora sada
orange [d] narandža
ordinari običan
ordine red
organisar organizovati
organo organ
orgolio ponos
origine porijeklo
osar smjeti
oscitar zjevati
osso kost
ovo jaje
oxygeno kiseonik

P

pacco, pacchetto paket
pace mir
paga plata; plaćanje
pagar platiti
pagina strana
pais zemlja
paisage [d] predio
pala lopata
pallide blijed
palo stub
palpar pipati
pan hljeb, kruh
pannello tkanina; maramica
pantalones pantalone
papiro papir
par par
parcar parkirati
parco park; parkiranje
pardono oprostjenje
parentes roditelji
parer izgledati
parlar govoriti
parola riječ
parte dio
particular poseban
partir poći; razići se
partita polazak; žurka, dio
partito partija, stranka
parve mali

passage [d] pasaž; putovanje;
pasus
passagero [d] putnik
passaporto pasoš
passar proći; provesti
passato prošlo vrijeme
passo korak
patiente strpljiv; pacijent
patientia strpljivost,
strpljenje
patre otac
pauc(o) = poc(o) malo
pauza pauza
pavor strah
peccar zgriješiti
pecia komad
pectine češalj
pectore grudi, prsa
pede stopa
pejo lošije (prilog)
pejor lošije (pridjev)
pelle koža
pena bol; kazna; teškoća
a pena jedva
pender visiti
penetrar probiti
penose bolan
pensar pomisliti
pensata misao
per kroz; od (pri gradnji
pasiva)
perder izgubiti
perdita gubitak
perfecte potpuno
periculo opasnost
periodo period, razdoblje
permitter dozvoliti
persona osoba
personal osoblje, personal;
osobni
persuader nagovoriti
persuasion nagovor
pertiner pripasti
pesante težak
pesar vagati, biti težak
peso težina
peissime najlošije
peter moliti, zamoliti
petra kamen
phrase rečenica, frasa
piccar ubosti
pictura umjetnička slika
pigre lijen

pilar naslagati; podupirač
pinger (pict-) obojiti
pira kruška
pisce riba
pista trkačka staza
pister trkač
placer goditi, dopadati se
Place verter! Molim vas
okrenite (list)!
placia mjesto
plagia [d] plaža, kupalište
plan ravan
planar poravnati; planirati
planca daska; polica, rafa
planger žaliti se
plastico plastika
platte pljosnat
platto tanjir; jelo
plen pun
plorar plakati
pluma pero
plumbo olovo
plural množina
plure više
plus više (gradi komparativ)
le plus najviše (superlativ)
in plus pored toga
pluver kišiti
pluvia kiša
pneu spoljašnja guma
policia policija
policiero policajac
polir polirati
politica politika
polo pol
pomo jabuka
poner (posit-) položiti,
postaviti
ponte most
popular popularan; narodni
population stanovništvo
populo narod
porta vrata
portar nositi
portion porcija
porto luka
posseder posjedovati
possession posjedovanje
possibile moguć
post poslije, iza
posta pošta
postar poslati poštom
postea zatim; kasnije
posterior zadnji, stražnji

postmeridie poslije podne
posto položaj
postponer odložiti
potentia mogućnost; vlast
poter moći
povre siromašan; jadan
practica praksa; vježba
practicar praktikovati; izvesti
precar moliti se
prece molba, molitva
preceder prethoditi
precio cijena
preciose vrijedan
precipitose nagao, strm
preferer voljeti više
premer (press-) pritisnuti
premio premija
prender uzeti
preparar pripremiti
presente prisutan
presentia prisustvo
preservar očuvati
presidente predsjednik
pressa štampa; žurba
presso kod, blizu
prestar pozajmiti nekome
facer se prestar pozajmiti
od nekoga
preste gotov
presto brz, hitar
preter pored
pretexto izgovor
prevenir dešavati se, doći do
previe raniji
primavera proljeće
prime prvi
principal uglavnom
prisa zahvat; utičnica
prision zatvor
pro za
probabile vjerovatan
probar pokušati
producer proizvesti
producto proizvod, produkt
profession profesija,
zanimanje
profito profit, dobit
profunde dubok
progredere podmaći
progresso napredak
prohibir zabraniti
promissa obećanje
promitter obećati

pronunciar izgovoriti
proponer predložiti
proprie svoj
proprietate svojina
proque zašto; jer, zato što
protection zaštita
protective zaštitno
proteger zaštititi
protesto protest
prova dokaz
provar dokazati
proverbio izreka
provider snabdjeti
provocar provocirati,
 proizvoditi
proxime blizak
prudente razuman; pažljiv
public javni
puera djevojka
puero dječak
pugno pesnica
pulsar gurnuti; pulsirati
pulvere prašina; prah; puder
pumpa pumpa
puncta šiljak
puncto tačka; poen
punger ubosti
punir kazniti
pupa lutka
pur čist
puteo bunar
putrer trunuti

Q

quaderno sveska
quadrate četvrtast
quadrato kvadrat
quadro okvir, ram
qual kakav
 le qual(es) koji, koje, koja
qualcosa nešto
qualcunque kakav god
qualitate kvalitet, osobina
quando kada
quandocunque bilo kada
quante koliko puno (mnogo)
quantitate količina
quanto koliko (puno)
quaranta četrdeset
quarte četvrti
quasi skoro, gotovo
que da; šta; koji

quecunque bilo šta
querela svađa
question pitanje
qui ko (za živa bića)
quiete miran
quinte peti
quitar napustiti
quotidian svakodnevni
quotisation članarina

R

rabie bijes
racia rasa
radice korjen
radio radio; zraka; radius
rango red; rang
rapide brz
rar rijedak
rasar se obrijati se
rata mjera; proračun
ration razum
 haber ration imati pravo
rationalar rezonirati
re o, u vezi
recente nedavan
reciper dobiti
recognition prepoznavanje
recognoscer prepoznati
recompensa nagrada
recordar pribilježiti; sjećati se
recte prav; čestit
rectificar ispraviti, korigovati
refusa odbijanje
regal kraljevski
regalar pozvati
regalo "prava žurka"
rege kralj
reger upravljati, vladati
regina kraljica
registrar registrovati; snimiti
regno carstvo
regratiar zahvaliti
regrettar žaliti (se)
reguardo pogled
regula pravilo
regular pravilan
relation odnos
relative relativan
remaner ostati
remar veslati
remarca primjedba
remarcar primijetiti

remedio lijek, medikament
rememorar se podsjećati se
remover udaljiti
render vratiti; napraviti
renta privatna imovina
renunciar odreći se nečega
repasto obrok
reper gmizati
repeter ponoviti
reporto raport
reposito mir, mirovanje
representar predstavljati,
 reprezentirati
reprimendar zamjeriti
republica republika
resider stanovati
resorto opruga
respecto respekt; obzir
respectuose pun poštovanja
responder odgovoriti
responsa odgovor
responsabile odgovoran
restar ostati, preostati
restaurante restoran
resto ostatak
resultar rezultirati
resultato rezultat
retardo kašnjenje
rete mreža
retener zadržati
retorno povratak
retro nazad
ric bogat
ricchessa bogatstvo
rider smijati se
rigide krut
risco rizik
riso smijeh
riviera rijeka
rivo potok
roba haljina
robar opljačkati
rocca stijena
rolar valjati (se)
ronde okrugao
rosa ruža
rota točak
rubie crven
rude surov, neotesan
ruina ruina
rujto buka
rumper slomiti
ruptura lom

S

sabbato subota
 sablo pijesak
 sacco džak
 sacrificar žrtvovati
 sage [d] mudar
 saison godišnja doba
 sal so, sol
 sala sala
 salon dnevna soba
 salto skok
 salute pozdrav; zdravo (uzvik)
 salvage [d] divlji
 salvar spasiti
 salvo izuzev
 san zdrav
 sancte svet, sveto
 sanguine krv
 sanitare zdravlje
 saper znati
 sapon sapun
 sapor ukus
 sasir uhvatiti
 satisfacere zadovoljiti
 satisfaction zadovoljstvo
 satisfactori zadovoljavajuće
 scala stepenica
 scalia ljuska, školjka,
 ljuštura krljušt
 scarpa cipela, obuća
 scena scena
 scientia nauka
 scientific naučan
 scientista naučnik
 schola škola
 scopa metla
 scopo namjera
 scriber napisati
 scriptorio pisaci sto
 scriptura pismo, vrsta slova
 scuto štit
 se se
 secale raž
 secar (sect-) isjeci
 secreta tajni
 secreto tajna
 seculo vijek
 secunda sekunda
 secunde drugi
 secundo prema
 secur siguran
 sed ali, nego

sede sjedište
 seder sjediti
 sedia stolica
 seliger (select-) birati
 semblar izgledati
 semi- (prefiks) pola
 semine sjeme
 sempre uvijek
 senior gospodin
 seniora gospođa
 senioreta gospodica
 sensate pametan
 sensible senzibilan, osjetljiv
 senso čulo; značenje;
 razboritost
 sentiero staza
 sentimento osjećaj
 sentir osjetiti
 separar odvojiti
 septanta sedamdeset
 septe sedam
 septime sedmi
 sequente sljedeći
 sequer slijediti
 sera = essera biće
 serea = esserea bilo bi
 seriose ozbiljan
 serra testera
 serramento zaključavanje
 serrar zaključati; pilati
 serratura brava
 serreria pilana
 servicio usluga, servis
 servir poslužiti
 session zbor
 seta svila
 sete žed
 sever strog
 sex šest
 sexanta šezdeset
 sexo pol
 sexte šesti
 si da; ako, u slučaju da
 sia ... sia ili ... ili, bilo ... bilo
 sibilo zvižduk; galama, buka
 sic suv
 siccar osušiti
 signar potpisati
 significantia značenje
 significar značiti
 signo znak
 silente miran
 silentio tišina

silva šuma
 simia majmun
 simile sličan
 simple jednostavan
 simular praviti se, simulirati
 sin bez
 si-nominate takozvani
 sincer iskren, otvoren
 singular osobenjak; unikat
 situla kofa, kanta
 skeleto skelet
 sociate društvo
 socio partner
 sojorno boravak
 sol sunce; sam
 solemne svečan
 soler običavati
 solide solidan, čvrst
 solitude samoća
 solo samo
 solution rješenje
 somno spavanje
 somnolente pospan
 sonar zvučati, svirati
 sonio san
 sono zvuk
 soror sestra
 sorta sorta, vrsta
 sorte sudbina
 sortir izlaziti van
 sovente često
 sparniar uštedjeti
 spatio prostor
 specie vrsta; začim
 spectaculo pozorišni komad
 spectar gledati
 speculo ogledalo
 spero nada
 spina trn; kičma
 spinula čioda, pribadača
 spirar disati
 spirito duh
 spisse debeo
 sportive sportski
 stagno jezero
 stampar staviti pečat,
 štembiljati
 stanno kalaj
 star stajati
 stato stanje; država
 statura grada
 stella zvijezda
 stilo stil

stilo (de graphite)
 olovka (suva)
stomacho stomak
stoppar zaustaviti (se)
strata ulica
strato sloj
strepito galama
stricte tjesan; strog
studer, studiar studirati
studio studij, učenje; studio
stupide glup
su njegov, njen, njihovo,
 njihove, njeno
sub pod, ispod
subite iznenadan
subito odjednom
subjecto tema; subjekat
sublevar podići
submitter podčiniti
succeder uspjeti
successo uspjeh
succo sok
succussa drhtanje
succuter otresti
sucro šećer
sud jug
sue njen, njegov itd. bez
 imenice
suer (sut-) šiti
sufficer trajati, biti dovoljan
sufflo dašak; šapat
suffocar ugušiti, gušiti se
suffrer patiti
suger sisati
suggestion prijedlog
super preko
superar prevazići, preći
superficie površina
superior nadmoćan,
 superioran
supponer pretpostaviti
supportar poduprijeti, dotirati
supposition pretpostavka
supprimer ugnjetavati
supra iznad; preko
supreme najviše, na vrhu
surde gluv
surprender iznenaditi
surprisa iznenadenje
surriso osmjehnuti se
surriso osmjeh
suspiro uzdah
sustener izdržavati (se)

susurro šapat, zujanje
syn-, sym- (prefiks) sa,
 zajedno

T

tabaco duvan
tabula sto; daska; tabla, ploča
tacer učutati, šutjeti
tal takav
taliar isjeći, odsjeći
talón peta, štikla; talon
tamen ipak
tante tako puno, tako mnogo
tanto tako puno
 quanto ... tanto
 što ... utoliko
tapete tepih
 tapete de papiro tapeta
tardar oklijevati
tarde kasan
tardive spor
tasca džep; tašna
taxa porez
te tebe
tecto krov
tela tkanina
tempesta oluja
tempore vrijeme
tenace uporan
tender rastegnuti; težiti,
 tendirati
tener držati
tenere nježan; nejak
tentar namamiti
tentativa pokušaj
tenué tanak
terra zemlja
terreno tlo; teren
terror uplašiti
terribile strašan
terror strah
tertie treći
teste svjedok
testimonio svjedočenje
texer satkati
texito tkanina; tkivo
texto tekst
the čaj
timbro poštanska markica
timer strahovati
tímide uplašen
tímor strah

tinta mastilo, tinta
tirar povući; pogoditi
título naslov; rang, titula
tocco dodir
tolarar tolerisati, podnositi
tonar zagrmjeti
tonder (tons-) odsjeći
tonitro grom
tonna tona
tono ton
tonnar okrenuti; tokariti
torno red; obrtaj; strug
torquer okrenuti, vrtiti
torta kolač, torta
/haber/ torto greška (biti u
 krivu)
tosto uskoro
total totalan, cio; suma
tote cio, čitav
totevía ipak
toto sve
tour šetnja, izlet, putovanje
toxico otrov
trabe greda
tracia trag
tractar obraditi
traducer prevesti
traher (tract-) vući
trainer trenirati; tegliti
traino voz
trair izdati
trans preko; s druge strane
transmitter prenijeti
transmission prenošenje
transparente providan
transversar prelaziti
a transverso de kroz
trappa zamka
travallo rad
tremer drhtati
trenta trideset
tres tri
triste tužan
tritico pšenica
troppe suviše (puno +
 imenica)
tropo suviše
trovar naći
tu ti; tvoj, tvoja, tvoje, tvoji
tubo cijev, tuba
tubere kvrga, čvoruga
tue tvoj itd. (bez imenice
 poslije)

tumba grob
tumer naduti se
tunc tada
turba gužva
turre toranj
tusse kašalj
tussir kašljati

U

ubi gdje
ubicunque bilo gdje
ubique svuda
ulle neko (nešto, nekoliko)
ulterior još, povrh toga
ultime posljednji
ultra za, iza
umbra sijenka
un jedan
unda talas
uniforme homogen,
jednoličan; uniforma
union udruženje
unir ujediniti
unitate sloga
universitate univerzitet
unquam ikad
urgente hitno
uso upotreba
usque do, dok
usual uobičajen
utensile alat
utile koristan
utilisar koristiti, iskorištavati
uva grozd

V

va íci; + inf.: namjeravati
vacantia/s/ godišni odmor
vacca krava
vacue prazan
vader íci, putovati
vagar tumarati okolo
valer biti vrijedan (nečega)
valide važeći; zdrav

valle dolina
valor vrijednost
valvula ventil; klapna, srčani
zalizak
van isprazan, tašt
vapor para
varie različit, varirajuć
varietate promjena; različitost
vaso sud; vaza
vaste širok
vegetal povrće; biljni...
vehiculo vozilo
vela jedro
velo koprena; meko nepce
velocitate brzina
vena krvna žila, vena
vender prodati
vendita prodaja
veneno otrov
vengiar [d] osvetiti (se)
venir doći
vento vjetar
ventre stomak, trbuh
ver istinit
verde zelen
verdura zelenilo, povrće
vergonia sramota
verificar verifikovati,
potvrditi
verisimile vjerovatan
veritate istina
verme crv
verso prema; stih
verter (vers-) okrenuti
vespere večer
vestimentos odjeća
vestir (se) obući se
vetere star
vetule star
vexar iritirati, razjariti
via put; preko (relacija)
viage [d] putovanje
viagiar [d] putovati
vice prolaz; umjesto
vicino susjed, komšija
víctima žrtva

victoria pobjeda
vider (vis-) vidjeti
vidua udovica
vigilar bdjeti
vil jeftin; jadan
village [d] selo
vincer (vict-) pobijediti
vino vino
vinti dvadeset
violente silovit
virga štap
virtute vrlina
visar nanišaniti
visita posjeta
vista vid, pogled
viste que s obzirom da/na
vita život
vite zavrtnj
vitro staklo
vive živ; živahan
viver živjeti
vocal samoglasnik, glas
vocation zov, poziv
voce glas
volar letjeti
volante upravljač, volan
voler hteti, željeti
volo letenje
voluntate volja
volver valjati (se)
vos Vi, Vas, Vama; vi, vas,
vama
vostre Vaš; vaš
voto glas (u izborima)
vulgar vulgaran
vulnere rana

W

west zapad, Zapad

Z

zelo elan
zelose energičan
zero nula (broj)

INTERLINGUA

INSTRUMENTO MODERNE DE COMMUNICATION INTERNATIONAL

INTERLINGUA je internacionalni fond riječi koji su sastavili jezički naučnici i koji je sistematski iskorišten kao pomoćni međunarodni jezik.

INTERLINGU razumiju u varirajućoj mjeri oni koji govore španski, italijanski i portugalski skoro bez ikakvog predhodnog učenja (pošto su ti jezici proizašli iz latinskog, prvog izvora modernih internacionalnih riječi).

INTERLINGU u stručnoj literaturi razumiju obrazovani ljudi koji govore engleski i francuski, a samim tim većina sjetskih naučnika.

INTERLINGUA se zato već mogla iskoristiti u naučnim publikacijama, prvenstveno medicini.

INTERLINGUA se za aktivnu upotrebu može naučiti za jedan mali djelić vremena koji je potrebno da se jedva nauči jedan jedini strani jezik. *UN* ima 6, *UNESCO* 8, a *EZ* 24 oficijalnih jezika što je nezgrapno i strašno skupoprije ili kasnije će se ljudi morati odlučiti za jedan neutralan i lagan za učenje jezik suradnje.

INTERLINGUA, publicirana 1951, Vam daje zajedničko internacionalno bogatstvo riječi u neizopačenom obliku i samim time jezičko-obrazovno blago u rangu sa latinskim. Afriči i azijski narodi interlinguom dobijaju ključ za Zapadnjačku tehnologiju i naučnu literaturu na najlakši mogući način.

INTERLINGUA se nesmiije pomiješati sa esperantom koji se od 1887 godine bori oštro, ali postiže neznatno, zbog svoje psihološki odbijajuće izvještačenosti.

ZAŠTO UČITI INTERLINGU

Sa interlinguom raste Vaše razumijevanje stranih posuđenih riječi u Vašem maternjem jeziku i fond neobičnih riječi u engleskom, francuskom itd. Možete "pagađajući čitati" španske i italijanske novine i doprinostiti ideji da jednog dana imamo neutralan jezik za razumijevanje među stanovništvom na zemlji.

Švedsko Društvo za Interlingu

Informacije su besplatno. Udžbenik 60 švedskih kruna, kaseta sa tekstom 50 šv. kruna. Članarina zajedno sa časopisom 100 kruna godišnje. Za članove ispod 25 godina, 50 kruna godišnje. Članovi porodice – bez novina 20 kruna.

Udžbenike imamo na švedskom, francuskom, njemačkom, ruskom, mađarskom, danskom, portugalskom, rumunskom i poljskom.

Union Mundial pro Interlingua

www.interlingua.com